

MULTIDISCIPLINARY ACADEMIC NOTES. THEORY, METHODOLOGY AND PRACTICE

Proceedings of the XVII International Scientific and Practical Conference

Tokyo, Japan
May 03 – 06, 2022

РОЗВИТОК І КОРЕКЦІЯ МОТОРНИХ ФУНКЦІЙ ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Шопіна Марина Олександрівна,

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри дошкільної та початкової освіти
Інституту післядипломної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка

Якунін Ярослав Юрійович

кандидат хімічних наук,
доцент кафедри природничо-математичної
освіти і технологій
Інституту післядипломної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка

Під час війни в Україні одним із основних пріоритетних завдань інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка, є психологічна підтримка освітян, дітей та їх батьків. Тому нами було створено проект на YouTube каналі з відеороликами для батьків, вихователів, педагогічних працівників, які займаються з дітьми, що мають особливості психічного розвитку, у вигляді відео парад для психологічної підтримки дітей з особливими освітніми потребами, відеоролики виходять кожного дня з понеділка по п'ятницю о десятій ранку [1].

У даній статті ми зупинимось на огляді проблеми розвитку та корекції моторних функцій дитини з особливими освітніми потребами.

Розвиток дрібної моторики рук пов'язаний з умінням перекладати дрібні об'ємні предмети. На зазначеному YouTube каналі у відео 27 “Викладання деталей малюнка на шаблоні об'ємними предметами” ми наводимо приклади кількох вправ в ігровій формі. У цих вправах дитині потрібно поверх намальованого на папері шаблону викласти об'ємними деталями частину малюнка, викладати можна різними підручними матеріалами, порізними трубочками для соку, лічильними паличками, дерев'яними паличками для кави тощо. Ми нагадуємо освітянам і батькам, що крупніші предмети дитині взяти легше, ніж дрібніші. Отже треба регулювати в залежності від здібностей вашої дитини розмір і кількість деталей. Для урізноманітнення можна вигадати свою гру.

Для продовження розвитку дрібної моторики рук дитини було відзнято відео 28 “Викладання деталей малюнка за зразком”, у цьому відео для освітян та батьків ми пропонуємо кілька прикладів ігор з пересуванням і перекладанням плоских деталей малюнків. Така собі аплікація без клею. А робота за зразком розвиває абстрактне мислення, вміння порівнювати, і, мабуть головне для дитини, вміння повторювати. На що треба звернути увагу: для початку краще обирати завдання з невеликою кількістю крупних деталей. Далі, по мірі успіхів, які буде

робити дитина, можна ускладнювати завдання: поступово збільшувати кількість деталей та/або зменшувати їх розмір. При роботі за зразком спочатку і зразок і деталі мають бути одного розміру. При ускладненні завдання — краще зменшити картинку зразку, тому що з крупнішими деталями дитині працювати легше. Також ми нагадуємо батькам і освітянам про вказівний жест і про звуки, які треба проговорювати вголос (як говорять тварини; звуки, що лунають від предметів).

Точність рухів, які людина робить руками, залежить від того, на скільки добре розвинуті м'язи рук. Для зміцнення м'язів, що керують пальцями, дуже вдало підходять звичайні прищіпки. Це своєрідний еспандер для пальців. І в першу чергу для великого і вказівного пальців. Розвиток м'язів цих пальців позитивно впливає і на постановку вказівного жесту і на формування "пінцетного захвату". У відео 29 "Ігри з прищіпками для розвитку м'язів руки" ми звертаємо увагу освітян і батьків на те, що для початку треба брати прищіпки, які легко стиснути, і предмети, на які їх будемо чіпляти, мають бути не дуже великої товщини. Це допоможе дитині швидше зрозуміти, які рухи пальцями їй треба робити і створить ситуацію успіху (діти люблять робити те, що в них добре виходить). Якщо дитині важко заціпити прищіпку, краще спробувати працювати навпаки, спочатку навчити дитину правильно знімати прищіпки. А в подальшому, для збільшення навантаження на м'язи, що керують пальцями, можна взяти товстіші предмети для заціплення.

У відео 30 "Корекція ходи під час прогулянки" ми звертаємо увагу освітян і батьків, що дуже часто діти, що мають особливі освітні потреби, пересуваються, спираючись на передню частину стопи (навшпиньках). Це може не означати нічого серйозного, може дитина просто хоче бути вищою, щоб розгледіти предмети, що її зацікавили. Але, якщо дитина так ходить постійно, то це означає, що їй ходу треба коригувати. Це можна робити і вдома, але на вулиці хода людини відрізняється від пересування у приміщенні. Більший простір вимагає від людини робити більш широкі кроки, робити їх частіше, більше приділяти уваги координації і підтримці рівноваги. А при коригуванні ходіння навшпиньках треба звернути увагу на м'язи гомілки. Саме їхній гіпертонус не дає дитині можливості ставити ногу на повну стопу і ходити "з п'яточки". Тому банальне ходіння по сходах "обома ногами", а не приставними кроками, і підйом по пандусу з опорою на повну стопу будуть сприяти витягуванню м'язів і сухожил'я гомілки, коригуючи ходу дитини. А крім того, під час пішої прогулянки треба розмовляти з дитиною, показувати на предмети і озвучувати їх, стимулюючи дитину до звукоімітації і повторенню рухів і звуків.

Список літератури

1. <https://www.youtube.com/playlist?list=PLMNI2a1L8yZDyq5tWDyYkJyMbrijcZ>
Zmp Останнє звернення 30.04.2022
2. Шопіна, Марина Олександрівна та Якунін, Ярослав Юрійович (2020) Формування нової парадигми освіти в умовах карантинних обмежень. WaysScience 1 міжнародна науково-практична інтернет конференція «Шляхи розвитку науки в сучасних кризових умовах», 2 (1). с. 591-592.

3. Шопіна, Марина Олександрівна та Якунін, Ярослав Юрійович (2020) Дослідження потреб освітян щодо покращення навчальних модулів на курсах підвищення педагогічної кваліфікації. Высокие научные цели '2020: Сборник тезисов. – Минск: 2020 (Серия «SWorld-Bel Conference proceedings»). с. 27-30. ISSN 2708-258X
4. Шопіна, Марина Олександрівна та Якунін, Ярослав Юрійович (2021) Особливості дистанційного навчання учителів різних спеціальностей виявленню та подоланню дитячої тривожності. Science foundations of modern science and practice. Abstracts of X International Scientific and Practical Conference. Athens, Greece. 2021. с. 334-337. ISSN 978-1-68564-519-9
5. Шопіна, Марина Олександрівна та Якунін, Ярослав Юрійович (2021) Дистанційне навчання вихователів закладів дошкільної освіти та вчителів початкових класів засобом подолання дитячої агресії. The VIII International Science Conference «Science and practice, actual problems, innovations», November 09 – 12, 2021, Amsterdam, Netherlands.. с. 383-386. ISSN 978-1-68564-517-5